

Föredragningslista Ålands Skärgårdsnämnds möte 2/2024

Tidpunkt Onsdagen den 30.10.2024 kl.12:00-15:00

Plats Landskapsregeringens mötesrum Ådskär samt teams

Närvarande:

Jesper Josefsson Närings- och miljöminister, ordförande
Ingrid Zetterman Civilminister
Gun-Britt Gullbrandsson, Föglö (distans)
Lenny Karlsson, Satu Numminen, Kumlinge (distans)
Madelene Ahlgren-Fagerström Kökar
Björn Rönnlöf, Sottunga
Maria Granlid, Anders Englund, Vårdö

Övriga:

Egil Mattson, KD Brändö, Niklas Eriksson, KD Föglö, Kennet Lundström, KS Sottunga, Niclas Karlsson, KD Kökar, Erik Brunström, KD Vårdö, Mikael Lindholm, John Wrede Företagsam Skärgård, Sanna Könönen-Wahlstedt, Åland living.

Agenda

1. Mötets öppnande: Ordförande öppnade mötet 12.03 och hälsade alla välkomna
2. Godkännande av föredragningslistan: Föredragningslistan godkändes utan ändringar.
3. Genomgång av föregående protokoll 1/2024: Protokollet från 3/6 2024 gicks igenom och antecknades till kännedom
4. Aktuellt från Skärgården
 - 4.1 Hälsningar från Skärgårdskommunerna. 2 min var.
Kökar: bra med barn i barnomsorgen, företagen satsar t ex Brudhäll öppet året runt. Posten har stängt vilket är negativt. Kommunens ekonomi mycket ansträngd.
Sottunga: fastighetsbolagen har aktiverats, hemskolorna tar småjobben som varit svåra att tillsätta såsom fastighetsskötsel, bibliotek, kyrkvaktmästare m.m.

Salteriet går "för bra" väldigt högt tryck under sommaren, hyreskontraktet ska förnyas inför nästa säsong man hoppas att nuvarande entreprenör orkar fortsätta.

Föglö: Gott om barn inom skola och barnomsorg, stor andel med annat modersmål än svenska. Dansbandsfestivalen är en stor succé. Problem med ekonomin då landskapsandelarna minskat med 25% skolans renovering blir också kostsam. Stor oro för de nya högre avgifterna inom skärgårdstrafiken.

Brändö: God stämning och framåtanda bland kommunens anställda, köket på äldreboendet renoveras. Landskapsandelssystemet med skattekomplettering ställer till det då Brändö blev referenskommun vilket gör att man miste landskapsandelar. KST kostar mycket pengar för Brändö jämfört med när kommunen själv skötte socialvården. Problem med odlingstillstånd för fiskodlingen och tillgängligheten i skärgårdstrafiken problematisk.

Kumlinge: Renovering av broar och färjfasten är positivt. Skärgårdstrafiken är det stora orosmomentet + att befolkningen minskar. Postkontoret dras in vilket är en nackdel.

Vårdö: Positiv befolkningsutveckling, betydligt bättre bokslut än budget, daghemmet byggs ut då det finns så gott om barn. Turlistorna på linfärjorna bekymrar då det speciellt på Töftölinjen är mycket trafik och även mycket tung trafik vilket gör att det ofta uppstår köer.

4.2 Ålands Landskapsregerings hälsningar till Skärgården.

Digitaliseringen tar stora kliv framåt, grundstruktur och lagstiftning har varit det första steget. Målsättningen är att underlätta och förenkla i vardagen både för privatpersoner och inom social- och sjukvård. Skärgårdstrafiken digitaliseras från årsskiftet och bokningsreglerna förenklas. Vattenlagen ska harmoniseras med den finska lagen revideringen påbörjas 2025. Landskapsandelssystemet utvärderas och ny lagstiftning för ett reviderat system påbörjas 2025. Det nya sättet att budgetera med kostnadstak och rambudget ställer nya krav på budgetdisciplin. Målet är att budgeten ska vara i balans 2030.

5. Punkter från Skärgårdskommunmötet 24.9.2024.

5.1. Brist på bostäder i skärgården. Kan Landskapet gå in med bankgarantier? Landskapsregeringen ger 50% i bankgarantier och 50% i räntestöd, beloppet som reserveras i budgeten ökar jämfört med i år, delvis beroende på att årets budget överskridits.

5.2 Näringsliv och inflyttning, gemensamt arbete för förbättrade förutsättningar. Mötet diskuterade hur näringslivsutvecklingen kan stödas. Näringsavdelningen är mer en administratör av olika stöd via EU-fonder, Ålands Näringsliv har en viktig roll i att hjälpa till. Företagsam Skärgård kunde vara ett större stöd men

det saknas finansiering. Skärgårdskommunerna förde fram betydelsen av en skärgårdslag, LR svarade att man följer utvecklingen i riket där en ny skärgårdslag håller på att tas fram, planeras träda i kraft 2027. Från skärgården framhölls att det inte är önskvärt att vänta så länge med att påbörja arbetet utan att det med fördel kan påbörjas snarast.

5.3 Åland Living, presentation av Sanna Könönen-Wahlstedt vad som nu är på gång samt diskussion om hur kommunerna och skärgården kan marknadsföra sig och vad allas roller är i det. Presentationen som bilaga till protokollet. Informerades om ett möte kring distansarbete som hålls 14/11 på kvällen där bl a FPA och skattemyndigheterna deltar samt en rekryteringsmessa första veckan i februari.

5.4 Vindkraftprojekt, landskapets studiebesök, rapportering och lärdomar. I princip alla undersökningar för miljöbedömningen är utförda och klara.

Samrådsdiskussionerna publiceras idag. Generalplan och miljöbedömning ska vara klara i maj 2025. Dialogen med kommunerna kommer att intensifieras framöver, det södra området är med tanke på säkerhetsläget i Östersjön inte aktuellt i dagsläget. På det norra området kommer vissa delar att skyddas av miljöskäl och vissa områden lämnas bort på grund av bottenförhållanden.

6 Problem med signaltäckning för radio och i mobilnät etc, krav på bättre infrastruktur för telefoni efter att koptarkabelnäten nu avvecklats. Då 2G och 3G nätet nu tas ur bruk kommer 5G nätet att förstärkas vilket borde ge bättre täckning på sikt. LR har givit gratis koncession vilket gör att man kan ställa krav på en tillfredsställande täckning. Mötet konstaterade att det i dagsläget är alltför dålig täckning på många håll i skärgårdsområdet. Diskuterades även huruvida satellitsystemet Starlink kunde utnyttjas. Ett problem är att kostnaderna för detta system är höga. John Wrede informerade om att det hålls ett möte i Helsingfors 3/12 angående detta problem då det är minst lika illa på andra sidan Skiftet.

7. Skärgårdskommunlag, önskemål om övervägande att införa en dylik. Punkten diskuterades redan under punkt 5.2

8. Företagsam Skärgård. Presentation om vilka projekt som är på gång. Ordförande för F.S. John Wrede presenterade aktuella projekt.

9. Övriga ärenden: inga övriga ärenden diskuterades

10. Mötets avslutande, nästa möte: Ordförande tackade för givande diskussioner och avslutade mötet 15.10, nästa möte hålls enligt kallelse efter skärgårdskommunmötet på Kökar i juni 2025.

